

**KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
JIHOMORAVSKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V BRNĚ
JEŘÁBKOVA 4, 602 00 BRNO**

Číslo jednací: KHSJM 68945/2017/BM/PRAV
Spisová značka: S-KHSJM 65132/2017
Č. j. odesílatele: KVOP-35132/2017

Vyřizuje: JUDr. Lenka Živělová
Telefon: 541 126 413
E-mail: lenka.zivelova@khsbrno.cz

Veřejný ochránce práv
Údolní 39
602 00 BRNO

KVOPP00B9AH8

V Brně dne 11. prosince 2017

Ke sp. zn.: 5245/2017/VOP/TM

Vážená paní magistro,

dne 21.11.2017 bylo Krajské hygienické stanici Jihomoravského kraje se sídlem v Brně (dále jen „KHS JmK“ nebo „orgán ochrany veřejného zdraví“) doručeno Vaše oznámení o tom, že se veřejná ochránkyně práv Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., rozhodla zahájit šetření, týkající se postupu KHS JmK, a to ve věci stížnosti Ing. L. D., obtěžování nadlimitním hlukem z dopravy na komunikaci II/602 v Brně v ul. v městské části

KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV
602 00 Brno - Údolní 39
PODATELNA

DATUM 11. 12. 2017

Č.j. KVOP-

POČ. LISTŮ 3 PŘÍLOH

POČ. A DRUH PŘÍLOH

K Vaší žádosti o stanovisko k předmětné věci a o zodpovězení Vámi položených otázek, KHS JmK sděluje následující:

1. Posouzení hlukového limitu pro účely hlukové výjimky s použitím korekce tzv. starou hlukovou zátěž pro komunikaci v ulici P v městské části kde stěžovatel bydlí;

Pro účely předmětného časově omezeného povolení – rozhodnutí KHS JmK ze dne 11.04.2016, č. j. KHSJM 15855/2016/BM/HOK, sp. zn. S-KHSJM 56190/2015, byly v souladu s nařízením vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací (dále také jen „nařízení vlády č. 272/2011 Sb.“), stanoveny hygienické limity hluku následně. V případě hluku z dopravy na silnici II/602 v ul. byly stanoveny hygienické limity hluku pro chráněné venkovní prostory staveb $L_{Aeq,16h} = 70$ dB v denní době a $L_{Aeq,8h} = 60$ dB v noční době. Dle § 12 odst. 1 a 3 nařízení vlády č. 272/2011 Sb. se hygienický limit ekvivalentní hladiny akustického tlaku A stanoví součtem základní hladiny akustického tlaku A $L_{Aeq,T} = 50$ dB a korekci přihlížejících ke druhu chráněného prostoru a denní a noční době podle přílohy č. 3 k tomuto nařízení. Pro hluk z dopravy na pozemních komunikacích se ekvivalentní hladina akustického tlaku A $L_{Aeq,T}$ stanoví pro celou denní dobu ($L_{Aeq,16h}$) a celou noční dobu ($L_{Aeq,8h}$). Pro noční dobu se pro chráněný venkovní prostor staveb přičítá korekce -10 dB. Korekce pro starou hlukovou zátěž (+20 dB) byla použita, protože se hlučnost v chráněných venkovních prostorech staveb v předmětných úsecích komunikace v posuzovaném r. 2015 ve srovnání s r. 2000 nezhoršila – dle § 20 odst. 4 nařízení vlády č. 272/2011 Sb. rozdíl hodnot hlukového ukazatele do 0,9 dB nelze považovat za hodnotitelnou změnu (v denní době vypočtena změna hodnot hlukového ukazatele k rozhodnému datu do 0,1 dB a v noční době do 0,3 dB).

2. Sdělení, jaká byla k rozhodnému datu, tedy před 01.01.2001, hluková zátěž na uvedené komunikaci (popř. i v jejím úseku, kde stěžovatel bydlí), ať již se jedná o hodnotu zjištěnou výpočtem či měřením;

Hluková zátěž z dopravy v ul. vypočtená před 01.01.2001:

- v úseku max. do 73,0 dB ve dne a 65,8 dB v noci (stěžovatel bydlí v tomto úseku, přesněji mezi výpočtovými body VB8 a VB9, kde bylo vypočteno max. 68,5 a 70,1 dB ve dne a 61,2 a 62,9 dB v noci)
- v úseku max. do 69,9 dB ve dne a 62,6 dB v noci
- v úseku max. do 70,4 dB ve dne a 63,2 dB v noci
- v úseku konec obytné zástavby od Brna max. do 73,2 dB ve dne a 65,9 dB v noci.

Výše uvedené vypočtené hodnoty vyplývají z podkladu „Hluková studie a kontrolní měření hluku na území města Brna a obce Troubsko – úsek silnice II/602 ulice [REDAKCE] a ulice [REDAKCE] ve městě Brně, část II/602 ulice [REDAKCE] z října 2015, zhotovitel společnost Ekological Consulting a.s., Na Střelnici 48, 779 00 Olomouc. Zpracovatel výpočtů hluku stanovil nejistotu výpočtu do 2 dB.

Hodnoty hlukové zátěže zjištěné měřením nejsou k dispozici.

3. Sdělení, zda na uvedené komunikaci (popř. i v jejím úseku, kde stěžovatel bydlí) nedošlo k prokazatelnému zhoršení stávajícího stavu hlučnosti ve smyslu § 12 odst. 6 aktuálně účinného nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací;

Hluk působený dopravou na předmětné pozemní komunikaci existoval již před 01.01.2001 a překračoval hodnoty hygienických limitů hluku stanovených k tomuto datu (tzn. $L_{Aeq,16h} = 60$ dB v denní době a $L_{Aeq,8h} = 50$ dB v noční době). V ul. [REDAKCE] a ani v úseku ([REDAKCE]), kde stěžovatel bydlí, nedošlo ke zvýšení hluku působeného dopravou o více než 2 dB ve smyslu § 12 odst. 6 nařízení vlády č. 272/2011 Sb., nedošlo ve vztahu k rozhodnému datu k hodnotitelné změně hlučnosti a nedošlo k prokazatelnému zhoršení stávající hlučnosti ani ve smyslu předchozích nařízení vlády a metodického stanoviska Národní referenční laboratoře ve věci „Staré hlukové zátěže (SHZ)“ z roku 2003.

4. Kopie hlukové studie z roku 2015, předložená provozovatelem nadlimitního zdroje k žádosti o vydání ČOP v roce 2016;

- viz příloha

5. Prověření provozovatelem tvrzeného důvodu pro dosud nesníženou rychlost v noční době (o dosažení povolení takové místní úpravy provozu se provozovatel údajně opakovaně snažil, ale od silničního správního úřadu obdržel údajně pouze zamítavá stanoviska; uvítám kopie písemností, na něž se provozovatel odvolává a které – jak předpokládám – jsou součástí spisů KHS k dosud vydaným ČOP (dle mých informací se jedná cekem o tři ČOP);

Požadované kopie, které byly v archivu KHS JmK dohledány – viz příloha:

- stanovisko PČR ze dne 08.09.2011
- rozhodnutí OD MMB ze dne 25.10.2012
- rozhodnutí OD MMB ze dne 04.12.2013
- žádost SÚS JmK ze dne 20.11.2013
- stanovisko OD MMB ze dne 11.01.2016 o neměnnosti rozhodnutí ze dne 04.12.2013

6. Kopie zprávy provozovatele o plnění podmínky č. 4 dle aktuálního ČOP (snížení rychlosti jízdy v noční době) a v této souvislosti i sdělení, proč bylo po cca 18 dnech od tohoto opatření patrně upuštěno. V této souvislosti uvítám sdělení, zda se KHS domnívá, že efekt snížení rychlosti za takto krátké období mohl být náležitě vyhodnocen, i vzhledem k tomu, že v daném úseku komunikace patrně neexistuje účinné měření rychlosti (radarové ani laserové);

SÚS JmK předložila KHS JmK dne 31.10.2016 zprávu o plnění podmínek č. 3 a č. 4, stanovených v rozhodnutí KHS JmK ze dne 11.04.2016, č. j. KHSJM 15855/2016/BM/HOK, sp. zn. S-KHSJM 56190/2015. Zpráva byla na KHS JmK zaevidována pod č. j. KHSJM 62175/2016/BM/HOK a zařazena ve spise zn. S-KHSJM 62175/2016, a obsahovala fotodokumentaci, předmětné rozhodnutí KHS JmK a dva protokoly o měření hluku č. 65A/16 a č. 65B/16, které dne 19.10.2016 zpracovala společnost AKUSTING, spol. s r.o., Cejl 76, 602 00 Brno, zkušební laboratoř akreditovaná ČIA - viz příloha.

Jak je uvedeno v předmětném časově omezeném povolení, účastník řízení (dále také „SÚS JmK“) se opakovaně snažil o dosažení povolení úpravy dopravy – snížení rychlosti jízdy na předmětné komunikaci v lokalitě městské části Bosonohy v denních i nočních hodinách,

ze současných 50 km/h na 40 km/h, ale i přes opakovaná jednání s Odborem dopravy Magistrátu města Brna obdržel opět zamítavé stanovisko k tomuto možnému návrhu protihlukového opatření.

Z prověřené dopravní situace v této lokalitě, kde je šířkové uspořádání silnice omezeno dopravními ostrůvky, autobusovými zastávkami a celkovým frekventovaným průjezdem v inkriminovaném území, vyplývá, že v denní době je skutečná průměrná rychlost automobilové dopravy 30-40 km/h.

KHS JmK doporučila účastníkovi řízení, aby na prosazení tohoto opatření v noční době nerezignoval zcela. Účastník řízení zapracoval toto opatření do předložené žádosti o vydání časově omezeného povolení s tím, že se pokusí toto opatření spočívající ve snížení rychlosti o 10 km/h v zastavěné části Bosonohy ve městě Brně v noční době 22:00—06:00 realizovat tak, že nejdříve přikročí k prokázání účinnosti tohoto opatření přechodnou úpravou dopravy s mobilním značením a měřením hluku před realizací a následně po realizaci opatření. Na základě zjištěných výsledků měření bude požádáno o trvalou úpravu provozu ve věci snížení rychlosti na 40 km/h v noční době v průtahu městské části Brno-Bosonohy. Průkaz účinnosti tohoto opatření měřením hluku bylo požadováno Odborem dopravy Magistrátu města Brna pro potřeby vydání rozhodnutí ve věci stanovení místní úpravy provozu. Pro potřeby zajištění tohoto podkladu (měření hluku během nejvyšší povolené rychlosti 40 km/h) se účastníkovi řízení podařila na Odboru dopravy Magistrátu města Brna vyřídít alespoň přechodná úprava dopravy s mobilním značením.

KHS JmK je názoru, že účastník řízení učinil pro realizaci tohoto opatření co bylo v jeho možnostech. Během přechodné úpravy od 12.09. – 30.09.2016 bylo rozmístěno 16 ks mobilních dopravních značek nejvyšší povolené rychlosti 40 km/h s dodatkovou tabulkou 22:00 – 06:00 a měření bylo provedeno u jednoho z nejzatíženějších objektů k bydlení. Veřejný ochránce práv by uvítal sdělení, zda se KHS JmK domnívá, že efekt snížení rychlosti mohl být náležitě vyhodnocen za takto krátké období i vzhledem k tomu, že v daném úseku komunikace neexistuje účinné měření rychlosti (radarové ani laserové). Co se týká respektování nejvyšší povolené rychlosti se KHS JmK domnívá, že přítomnost měřících osob, instalované zvukoměry a množství nově umístěných dopravních značek je dostatečnou výstrahou, aby pravidla silničního provozu byla jeho účastníky dodržována; délka přechodné úpravy dopravy není z pohledu neukázněných jednotlivců rozhodující. Provedená měření hluku mají proto určitou vypovídací hodnotu, zejména s ohledem na dále uvedené zdůvodnění navrhování tohoto opatření a pro případnou argumentaci jeho trvalého zavedení.

Z protokolů o měření hluku č. 65A/16 a č. 65B/16, které dne 19.10.2016 zpracovala společnost AKUSTING, spol. s r.o., Cejl 76, 602 00 Brno, zkušební laboratoř akreditovaná ČIA, vyplývá následující. Měření hluku z dopravy na sil. II/602 bylo provedeno dne 06.09.2016, po dobu celých 24 hodin, v jednom z nejzatíženějších chráněných venkovních prostor staveb na adrese [redacted]. Měření hluku byly zjištěny výsledné ekvivalentní hladiny akustického tlaku – $L_{Aeq,16h} = 72,4 \pm 2$ dB v denní době a $L_{Aeq,8h} = 60,8 \pm 2$ dB v noční době. Druhé měření hluku z dopravy na sil. II/602 bylo provedeno po realizaci přechodné úpravy provozu (snížení rychlosti v noční době) ve dnech 21.10. a 22.10.2016, po dobu souvislých 24 hodin, ve stejném chráněném venkovním prostoru staveb na adrese [redacted]. Měření hluku byly zjištěny výsledné ekvivalentní hladiny akustického tlaku – $L_{Aeq,16h} = 71,1 \pm 2$ dB v denní době a $L_{Aeq,8h} = 61,8 \pm 2$ dB v noční době.

Měření hluku v denní době před realizací přechodné úpravy provozu (snížení rychlosti) bylo zjištěno prokazatelné překročení stanoveného hygienického limitu hluku pro chráněné venkovní prostory staveb $L_{Aeq,16h} = 70$ dB o 0,4 dB. Toto prokazatelné překročení stanoveného hygienického limitu hluku pro denní dobu bylo dle zpracovatele protokolu o měření zjištěno během komplikované dopravní situace na dálnici D1 s čímž souviselo zvýšení intenzit dopravy na silnici II/602 (nestandardní provoz). Další výsledky měření hluku z dopravy na silnici II/602 dokladují nepřekročení hygienických limitů hluku pro předmětný zdroj hluku a pro chráněné venkovní prostory staveb, stanovené nařízením vlády č. 272/2011 Sb., pro denní dobu $L_{Aeq,16h} = 70$ dB a pro noční dobu $L_{Aeq,8h} = 60$ dB.

Dle § 20 odst. 4 nařízení vlády č. 272/2011 Sb. musí být nejistota měření uplatněna při hodnocení naměřených hodnot a výsledná hodnota hladiny akustického tlaku nepřekračuje hygienický limit, jestliže výsledná ekvivalentní hladina akustického tlaku po odečtení hodnoty nejistoty je rovna nebo je nižší než hygienický limit.

Ačkoliv z předložených výsledků měření vyplývá významné snížení hlukové zátěže, účinnost protihlukového opatření, spočívající ve snížení rychlosti v noční době, se neprokázala (zjištěna nehodnotitelná změna). Pozitivní dopad na snížení hlukové zátěže v předmětné lokalitě je přisuzováno zejména zrušení zpoplatnění dálnice D1 (Holubice – Kývalka – Brno).

KHS JmK si byla a je vědoma diskutabilního účinku tohoto opatření ve srovnání s vyššími rychlostmi jízdy vozidel, ale uvítala účastníkem řízení navrhované snížení rychlosti v noční době zejména s ohledem na obyvatele Bosonoh – možný psychologický efekt, zvýšení bezpečnosti a snížení rušení spánku během jednotlivých průjezdů vozidel vyšší rychlostí. KHS JmK na základě dostupných podkladů již nebude toto opatření spočívající ve snížení rychlosti vyžadovat.

KHS JmK dále uvádí obecně, že řízení o vydání rozhodnutí o časově omezeném povolení zdroje hluku dle § 31 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“), je řízením návrhovým. Je na žadateli, jaké důkazní prostředky použije k prokázání, že hluk bude omezen na rozumně dosažitelnou míru (tzn. nejde o povinnost splnit hygienické limity). Rozumně dosažitelnou mírou se rozumí poměr mezi náklady na protihluková opatření a jejich přínosem ke snížení hlukové zátěže fyzických osob stanovený i s ohledem na počet fyzických osob exponovaných nadlimitnímu hluku, čehož může žadatel využít v případě neúčinného, velmi málo účinného, značně nákladné nebo nerealizovatelného opatření proti hluku. Pokud je nepřekročení hygienických limitů hluku zajištěno, není stanovena povinnost, aby byla opatření proti hluku realizována, i když byla v rámci řízení o časově omezeném povolení navrhována.

7. Kopie zprávy provozovatele o plnění podmínky č. 5 dle aktuálního ČOP, tedy zprávu o projektové přípravě pro položení tichého asfaltu, a není-li k dispozici, jak KHS plnění této podmínky průběžně dohlíží, vzhledem k termínu realizace do r. 2020;

Zprávu o projektové přípravě pro položení tichého asfaltu nemá KHS JmK k dispozici a ani nebyla KHS JmK požadována. Ve věci stavu přípravy tohoto navrhovaného opatření bude účastník řízení dotazován.

8. Uvítám komentář KHS k hodnocení zdravotních rizik v lokalitě bydliště stěžovatele, tedy v ulici [REDAKCE], vzhledem k dlouhodobosti hlukové zátěže a míře hlukové zátěže.

Krajský soud v Brně zaslal KHS JmK ve věci žaloby proti rozhodnutí KHS JmK č. j. KHSJM 15855/2016/BM/HOK, řízení vedeno soudem pod sp. zn. 29 A 85/2016, doplnění vyjádření osoby zúčastněné na řízení (SÚS JmK) ze dne 26.05.2017 a podání osoby zúčastněné na řízení ze dne 15.08.2017- viz příloha.

V podání osoby zúčastněné na řízení o žalobě ze dne 15.08.2017 SÚS JmK sděluje, že nechala vypracovat odborné posouzení, zda dochází na předmětném místě (nemovitost pana [REDAKCE] k překračování limitů hluku dle napadeného rozhodnutí KHS JmK č. j. KHSJM 15855/2016/BM/HOK ze dne 11.04.2016 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Měření hluku proběhlo v pracovních dnech, kdy je frekvence vozidel nejvyšší, a to nepřetržitě od 11:00 h dne 17.05.2017 do 11:00 h 18.05.2017. Měření hluku provedla Zkušební laboratoř ATELIER DEK akreditovaná Českým institutem pro akreditaci, o.p.s., pod číslem 1565. Dále se uvádí, že výsledná hladina akustického tlaku v denní době, tj. v době 06:00 h – 22:00 h, činila $68,6 \pm 1,7$ dB a v noční době, tj. 22:00 h – 06:00 h, činila $61,4 \pm 1,7$ dB. SÚS JmK tak má za to, že hluk na adrese [REDAKCE] je v souladu se stanovenými limity dle napadeného rozhodnutí. V podrobnostech se SÚS JmK odkazuje na obsah protokolu o měření hluku, který přikládá Krajskému soudu v Brně jako důkaz.

KHS JmK nemohla uváděný protokol o měření posoudit, protože Krajský soud tento důkaz KHS JmK nezaslal, ale s ohledem na znalost místní situace lze považovat výše uváděné naměřené hodnoty hluku za reálné.

Důkaz SÚS JmK tak podporuje závěr KHS JmK, že z její úřední činnosti vyplývá nepřekročení nejvyšších povolených ekvivalentních hladin akustického tlaku a nebylo tak zjištěno porušení povinností stanovených v napadeném rozhodnutí. Navíc tyto výsledky měření hluku z dopravy na silnici II/602 dokladují nepřekročení hygienických limitů hluku pro předmětný zdroj hluku a pro chráněné venkovní prostory staveb, stanovené nařízením vlády č. 272/2011 Sb., pro denní dobu $L_{Aeq,16h} = 70$ dB a pro noční dobu $L_{Aeq,8h} = 60$ dB.

Výše uváděné Protokoly o měření hluku č. 65A/16 a č. 65B/16, které dne 19.10.2016 zpracovala společnost AKUSTING, spol. s r. o., Cejl 76, 602 00 Brno, zkušební laboratoř akreditovaná ČIA, dokladují nepřekročení hygienických limitů hluku pro předmětný zdroj hluku a pro chráněné venkovní prostory staveb, stanovené nařízením vlády č. 272/2011 Sb., pro denní dobu $L_{Aeq,16h} = 70$ dB a pro noční dobu $L_{Aeq,8h} = 60$ dB. Měření hluku dne 06.09.2016 bylo dle zpracovatele protokolu provedeno během komplikované dopravní situace na dálnici D1, se kterou souviselo zvýšení intenzit dopravy na silnici II/602, proto zjištěnou hodnotu $L_{Aeq,16h} = 72,4 \pm 2$ dB nelze hodnotit

jako prokazatelné překročení stanoveného hygienického limitu hluku pro denní dobu, protože se nejedná o průměrnou standardní situaci.

S ohledem na příznivé aktuální výsledky měření hluku, probíhající řízení o žalobě v předmětné věci a s ohledem na to, že relevantní hodnocení zdravotních rizik může zpracovat pouze osoba s osvědčením o autorizaci podle § 83 e) zákona č. 258/2000 Sb., nebude KHS JmK hodnocení zdravotních rizik v lokalitě bydliště stěžovatele komentovat.

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
Jihomoravského kraje se sídlem v Brně
Jelábkova 4, 602 00 Brno
-129-

Ing. David Křivánek
ředitel
Krajské hygienické stanice
Jihomoravského kraje se sídlem v Brně

Přílohy

- stanovisko PČR ze dne 08.09.2011 (1 list)
- rozhodnutí OD MMB ze dne 25.10.2012 (1 list)
- rozhodnutí OD MMB ze dne 04.12.2013 (1 list)
- žádost SÚS JmK ze dne 20.11.2013 (1 list)
- stanovisko OD MMB ze dne 11.01.2016 o neměnnosti rozhodnutí ze dne 04.12.2013 (1 list)
- Hluková studie z října 2015 (21 listů+6 příloh)
- Zpráva, č. j. KHSJM 62175/2016/BM/HOK, obsahující fotodokumentaci, napadené rozhodnutí KHS JmK a dva protokoly o měření hluku č. 65A/16 a č. 65B/16 (24 listů)
- Doplnění vyjádření osoby zúčastněné na řízení (SÚS JmK) ze dne 26.05.2017 a podání osoby zúčastněné na řízení ze dne 15.08.2017, č. j. KHSJM 46407/2017/BM/PRAV (6 listů)

Rozdělovník

Adresát - Veřejný ochránce práv, se sídlem Údolní 39, 602 00 BRNO
KHS JmK - spis

8/12/17 Křivánek